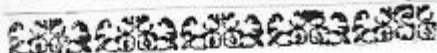

48 old. (1948 jan. 16-án)

AZ ALFÖLD KATEDRALISA.

Az Alföld tanyavilágának is volt egy "Regnum Marianum" temploma. Igaz napjainkban semmi kézzelfogható tábla, jelkép nem őrzi, hogy hol magasodott a mezei katedralis, de akik látták, együtt zengték Isten dicséretét - függetlenül katolikus, vagy református keresztlevelet őrizvén - emlékeznek, s hiszik azt, hogy egyszer újra ott-fehérlik a Béketemplom tornyán a csillogó aranyozott kereszt.

Horváth nagyanyám, aki mélyvallású katolikus asszony volt, elsőik között tanított imádkozni. Szorgalmasan példát mutatott az ünnepek megtartására.

-24

szik, vagy veled ellenkezik. Adjad, hogy tiszta szereteted úgy mélyedjen szívembe, hogy soha el ne fedhesselek, soha tőled senki el ne szakíthasson. Végtelen jószágodra kérlek, legyen nevem Szívedbe írva, mert minden boldogságom és dicsőségem abban áll, ha mint tulajdonod élek és halok. Amen.

Murányi Róza

bevéteztett Jézus isteni Szívének társulatába 1915. október 12.

Mezőtúr

templomban

Hanusz László

társulati igazgató e templomban.

RÖVID, HITELES OKTATÁS. JÉZUS SZÍVE

ÁJTATOSSÁGÁRÓL.

HARMINCKILENCEDIK KIADÁS.

A kalocsai főegyházmegyei hatóság jóváhagyásával.

Imprimatur, 1909. II. 1.

† Julius, aepus
m. p.

UTÁNNYOMÁS TILOS.

Jurcsó Antal Könyvnyomdája Kalocsán.
1915.

A nehéz háborús időkben pár téglájukat összehordva építették

a környék lakói a Törökszentmiklósi ut mentén, a szarkalásas, pipacsos mező közepén a CSUGAR-KURIAI kőtemplomot.

Az alföldi tanyasi ember kemény munkával élte napjait, mélységes alázattal tisztelte Urát. Hitte, hogy élete végén becsületessége elnyeri méltó jutalmát: az örök üdvösséget. A bizakodásra, a hitre a II. világháború kitörése után mind nagyobb szükség volt.

Fogyatkoztak a jó derék magyarok, sűrűn járt a posta, a nagy fémzáras börténből naponta bujtak elő a katonai behívók.

Meg kell építeni a mi Gondviselőnk házát, ahova eljárhatunk könyörögni szeretteinkért, találni egy kis nyugalmat meggyötört lelkünkre...

"/.../ Háború alatt templomot építeni? Csodálatos lelki elhivatottság, belső készítés, erős akarat és közös elhatározás kellett ennek megvalósításához, mely rövid két év alatt zajlott le. A templom helyét könnyen megközelíthető helyen, a Törökszentmiklósi ut mentén, a várostól k.b. 7 km-re jelölték ki báró Harkányi Anna birtokán, aki előzőleg egy hold földet és egy hatalmas magtárt, a "Vörös major" épületét ajándékozta a katolikus egyháznak. A magtárból a templom épületet alakított-

ták ki és elé emelték a monumentális tornyot.

A csugar-kúriai templom

Dr. Urbán Mihály mezőturi esperes-plébános irányította a nemes ügy megvalósulását. Ennek érdekében földet vásárolt az egyháznak és 50.000 pengőt adományozott az átalakításra. A váci megyés püspök és a kultuszminister is támogatta az építkezést. A minister 15.000 pengőt küldött. A mezőturi hívők - felekezeti hovatartozásuktól függetlenül - szintén jelentősen hozzájárultak a költségek fedezéséhez, pedig az egyház nem kéregetett, nem bocsájtott ki gyűjtőivet. Az alapkő letétele 1943 május 16-án történt, hatalmas tömeg jelenlétében. A buzaszentelés és a szentmise után befalazták a torony fundamentumába azt a vaskazettát, mely hivatalos dokumentumokat és akkori pénzürméket tartalmazott. A templom tornyának építéséhez a mezőturiak k.b. 11.500 db téglát hordtak össze, a béke áldozatának jelképe gyanánt. A háborus veszteségeink akkor már szörnyű méreteket öltöttek, gondoljunk csak a Don-kanyarban elesett magyar katonákra!

A templom hossza 28 méter, szélessége 11m, magassága 30 m,

észak-déli irányban épült. Mérete tehát nagyobb volt a mező-
turi katolikus temploménál. Két sor pad huzódott végig a bel-
sejében, a színezett falakat falfestmények díszítették. A színes
ablaküvegek fényhatása növelte a lelki áhitatot. Az oltáron kb.
1 m magas Jézus Szíve szobor, két oldalán 1-1 nagy angyal szobor
állt, kezükben háromágú gyertyatartóval..../.../"/Tóth Boldizsárné
"Pacsirtadal.Vallomások egy tanyasi iskoláról." Alföld Kutatásért
Alapítvány. Karcagi Nyomda KFT.1998/

Alig fejeztük be az első elemi; nagyanyámmal részt vehettem én is
1944 június 25-én a templom szentelésén, melyet dr. Pétery József
váci megyés püspök celebrált.

A bucsura való készülődés nekünk gyermekeknek nagy izgalmat je-
lentett. Korán reggel indultunk a katolikus templom elől, hogy
gyalogosan, énekelve, a szentek zászlait magasra emelve közelit-
sük meg a "katedralist".

A napsütötte mezők illatát vittük magunkkal s mély csodálattal
telt el szívünk, amikor beléphettünk a frissen festett csodaszép
mennyországi hangulatot idéző freskókkal díszített kicsiny temp-
lomba.

Szorosan fogtam nagyanyám kezét, s lassan lipkedtünk a főoltár
felé. Térd- és főhajítás után elgondolkodtam - alig hatéves szőszke
kislányka - "Bizonyára soha nem bánthatja senki a Jézuskát, hisz
két hatalmas őrangyala védi."

A kétsorban futó padok egyikében a szentmise alatt nagyanyám
szinte végig térdén állva imádkozott, én mellette ültem. Bizonyára
az első világháboruban elvesztett férjéért, s most újra a harc-
mezőre kivitt ártatlan lelkekért is szolozmázott jó pár "Üdvöz-
légy Máriát", kezében csak úgy peregték az opálszínű olvasó/rózsá-
füzér szemek.

Majd a következő évben ismét elkísértem nagyanyámat a bucsura.

Szívesen és boldogan siettem az áprilisban tartandó bucsura igyekvők körmenetébe.

A tavasz hírnökei, a trillázó madárcák már végig kísérték bennünket, az akácvirágok bódító illatukkal köszönték meg Isten hitünket.

A szentmise, a gomolygó tömjénfüst, a csendes imádkozások s végül az "Ita missa es" felhonzása után, mint a fiatal kecskegidák ugráltunk a meleg gyepen. Nagyanyámtól hosszucukrot és mézeskalács rózsafüzért kaptam, amit a bucsusok kedvesen kínálgattak. Rokonok, jóismerősök találkoztak össze. Magukkal hozott kék, vagy piroskockás kendőjükből kibontották az elemózsiát, kínálgatták egymást, eszegettek, beszélgettek csendesen, de őrző szemüket a játszadozó gyermekeken hagyták.

A Béketemplom nyugalmat, erőt, biztos hitet sugárzott a megbojduult lelkű hiveinek.

Rövid idő teltével,

a béke szigetén sokáig nem viritott a nyugalom. Elhallgatott a kakukk madár.

A TEMPLOMOT EL KELL PUSZTITANI! hangzott fel a kegyetlen verdikt. Az ötvenes évek elején megkezdődött a mezőturi tanyavilág felszámolása. Sajnos a tervet "tulteljesítették." A tanyáknak, de a templomnak is el kellett tűnni a föld felszínéről. A támadás teljes fronton megindult a vallásos emberek, az egyház ellen. Először a bucsukat tiltották be, majd 1956 után a miséket sem engedélyezték.

A bujtoгатók azt gondolták: Ores marad már a dombon a fehér tornyu kistemplom. De mennyire tévedtek! A tanyasi ember nem adja fel oly könnyen. Titokban odamentek egy-két imát elmorzsolni a torony tövébe, térdet hajtottak Istenük előtt az egykori ideiglenes oltár helyén

helyén, mely az alapkő letételénél szolgált a szertartás megtartására. Bármikor

a környező tanyak dolgos emberei szekerükkel végighajtottak a Törökszentmiklósi uton, kalapjukat levéve a templom előtt, rövid imában kérték az Urat: "...szabadíts meg a gonosztól."

De a Béketemplom halálra volt ítélve!

A virágos dombon épült Istenházát nem lehetett könnyen legyőzni. Móricz Zsigmond "Uri-muri" c. filmjében megörökítették a csugari büszkeséget. Üzönlöttek a városiak, tanyasiak a moziba, látni kívánták a mozgófilmen is kis tégláikból felépített mentsvárakat.

Sajnos, az idő csak pár évet engedélyezett még, hogy a büszke fehér templom hirdesse a békét. Három szakaszban történt meg a "kivégzése".

A végrehajtásra nem igen akadt vállalkozó az egész környéken. Hosszu huza-vona után a városban állomásozó honvédség fejet hajtott a gonosz kívánságának.

1971-ben hatalmas robbanás térdre kényszerítette az emberek hitével felépített templom tornyát. Kártyavárként omlott össze, porfelhői elhomályosították a napot, eltakarva a siró emberek arcát, akik vigaszuk színhelyét látták porban hullani.

A romhalmazt sokáig nem bolygatta senki, idő múlásával az építőanyagokat széthordták, beépítve saját hajlékukba.

A mezőturi határban több halom is található. Különböző legendáit nagyszüleim meséiből őrzöm. 1971 óta eggyel több a dombok száma. Az autós, vagy gyalogos, aki elhalad a Törökszentmiklós; avagy Mezőtur felé vezető uton láthatja az üres, pusztta földdoborlatot. "Itt állt a csugari kistemplom!" mutatják az emlékezők. 27 évet élt meg a mezei katedralis, de emléke nem vész a semmibe.

A multból megidézett mezei csokrok tovább virulnak a tanyasi és városi emberek szívében egyaránt.

Remélem, egyszer egy FA KERESZT, vagy egy kőoszlop mellé elhelyezhetem élő virágaimat, mely örökre hirdeti:

"Csugar-kuriai templom élt 27 évet,
Lerombolták a Kádár-korszak kiszolgálói."

Budapest, 2001.

Szücsné Horváth Erzsébet

